

Każda kropla wody niesie życie

Przygotowując się rano do wyjścia z domu do szkoły czy pracy większość czynności wykonujemy mechanicznie. Wstajemy z łóżka, korzystamy z toalety, bierzemy szybki prysznic, jemy śniadanie popijając herbatą. Wszystko w pośpiechu, żeby zdążyć na ósmą do szkoły i pracy. Mama szybko podlewa kwiatki doniczkowe, żeby nie uschły i wrzuca pranie do pralki. Tata goli się, brat zmywa naczynia, a siostra zostawia dla psa wodę w misce.

Czy zastanawiamy się wtedy, ile wody zużyliśmy wykonując podstawowe czynności? I jakie mamy szczęście, że w kuchni i łazience mamy kran i bieżącą ciepłą i zimną wodą?

Przeciętny mieszkaniec Australii używa dziennie około 500 litrów. W krajach europejskich, w tym w Polsce jest około 200-300 litrów dziennie. Natomiast przeciętny mieszkaniec Kenii ma do dyspozycji około 50 litrów, a mieszkaniec Mozambiku tylko 10 litrów wody dziennie [dane z Human Development Report z roku 2006].

Woda jest bezcennym surowcem bez którego niemożliwe jest życia na Ziemi. Szanujmy ją, bo bez naszej troski i świadomego jej konsumowania, może tej czystej i bezpiecznej dla naszego zdrowia niedługo zabraknąć.

Zachęcamy do zainteresowania się problemami związanymi z dostępem do wody pitnej na świecie. Tylko dzięki znajomości świata i jego problemów możemy świadomie i odpowiedzialnie przyczynić się do jego zrównoważonego rozwoju.

WSPÓLNY ŚWIAT, WSPÓLNY PROBLEM...

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) około 1,1 miliarda ludzi nie ma dostępu do wody spełniającej podstawowe normy czystości- oznacza to, że jedna szоста mieszkańców Ziemi cierpi z powodu pragnienia i chorób wywołanych spożyciem zanieczyszczonej wody. Jedynie 2% z nich żyje w Europie; 65% pochodzi z Azji, 27% z Afryki. Omawiany problem ma różne oblicza. Dla wielu społeczności oznacza wysiłek codziennego pokonywania wielkich odległości, aby zdobyć wystarczającą ilość wody- nie zawsze czystej i bezpiecznej. Dla innych oznacza cierpienie z powodu pragnienia, niedożywienia i chorób wywołanych brudną wodą np. z powodu biegunki. Brak dostępu do wody pitnej nie uśmierca w sposób spektakularny i czytelny dla opinii publicznej jak powodzie, trzęsienia ziemi i wojny. Jego ofiary odchodzą w ciszy- są to przede wszystkim noworodki i dzieci zamieszkujące zarówno obszary rolnicze jak i slumsy wielkich miast. Według szacunków WHO każdego dnia około 6 tysięcy dzieci umiera z powodu chorób związanych z niedostatkami czystej wody. Oznacza to że, co 15 sekund umiera jedno dziecko. Organizacja Narodów Zjednoczonych szacuje, że dziecko urodzone w krajach Globalnej Północy konsumuje 30-50 razy więcej wody niż dziecko, które przyszło na świat w krajach Globalnego Południa.

ILE ZUŻYWASZ WODY PODCZAS WYBRANYCH CZYNNOŚCI W CIAGU DNIA ?

- spuszczenie wody w toalecie- 10 l
- mycie zębów- 10 l
- prysznic- 40-60 l
- podlewanie kwiatków- 10 l
- kąpiel w wannie- 120 l
- pranie w pralce- 130 l
- zmywanie- 20 l

SZKOLA
HUMANITARNA

Dodatek
specjalny
gazetki "Wtyczka"

Kto musi pracować, abym ja wypił(a) poranną kawę?

- Plantatorzy i robotnicy w Ameryce Południowej i Afryce
- Firmy transportowe obsługujące transkontynentalne połączenia morskie i zwykłe
- Międzynarodowe korporacje z USA i Europy Zach. dające kawie markę
- Urzędnicy Unii Europejskiej cłacy towar, urzędnicy polscy pobierający inne podatki
- Polskie firmy transportowe
- Agencje reklamowe w krajach USA i Europy Zach. zajmujące się marketingiem
- Sprzedawcy hurtowi i detaliczni w Polsce
- Pracownicy wodociągów dostarczających wodę

Jakie współzależności, oprócz produkcji kawy, łączą kraje Globalnej Północy i Globalnego Południa?

- **Polityczne** (np. członkostwo w organizacjach międzynarodowych)
- **Ekonomiczne** (np. eksport surowców i transfer technologii)
- **Spoleczne** (w tym kulturowe, np. migracje)
- **Środowiskowe** (np. zmiany klimatu)

Edukacja globalna

Edukacja globalna – stawia sobie za cel kształtowanie świata sprawiedliwego i przyjaznego dla wszystkich jego mieszkańców. U jej podstaw leżą wartości: godność, sprawiedliwość, solidarność, równość, pokój, wolność.

Kształtuje postawy odpowiedzialności, szacunku, uczciwości, otwartości, odpowiedzialności, osobistego zaangażowania się i gotowości do uczenia się oraz rozwija umiejętności: dostrzegania i rozumienia współzależności, krytycznego myślenia, praktycznego wykorzystywania wiedzy podejmowania świadomych decyzji, współpracy i empatii. Obejmuje m.in. zagadnienia globalizacji i istoty współzależności globalnych, różnorodności świata, praw człowieka, zrównoważonego rozwoju i konfliktów – w globalnym kontekście.

Edukacja globalna

- jest częścią kształcenia obywatelskiego,
- jest perspektywą,
- tłumaczy funkcjonowanie dzisiejszego świata, zachodzących na nim procesów globalnych,
- pokazuje miejsce jednostki w procesach globalnych – pokazuje jak my wpływamy na innych i jak zależy od innych (w innych regionach świata)

Co mogą zyskać uczniowie i uczennice dzięki edukacji globalnej?

Zasady edukacji globalnej

- Pokazuje przyczyny i konsekwencje zjawisk globalnych, nie ogranicza się do faktografii.
- Kładzie nacisk na współzależności pomiędzy globalną Północą i globalnym Południem, nie skupia się na prezentacji problemów globalnych.
- Pokazuje różnorodność stylów życia.
- Promuje zrozumienie i empatię, nie odwołuje się tylko do współczucia.
- Pokazuje globalne procesy w ich lokalnym wymiarze, prezentując konse-

Zasady edukacji globalnej

- Wykorzystuje metody stwarzające możliwości formułowania własnych opinii, nie ogranicza się do podawania wiedzy.
- Szanuje godność reprezentowanych osób, nie wykorzystuje drastycznych obrazów, nie szokuje przemocą.
- Stawia sobie cele edukacyjne, nie służy zbieraniu funduszy na cele charytatywne.
- Stosuje aktualny i obiektywny opis ludzi i zjawisk, nie utrwała istniejących stereotypów.

Edukacja globalna w podstawie programowej

Edukacja globalna w nowej podstawie programowej:

- *Geografia* (gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna)
- *Historia* (gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna)
- *Wiedza o społeczeństwie* (gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna)
- *Język polski i języki obce nowożytnie*
- *Język angielski*

